

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА
СРЕДНО УЧИЛИЩЕ „ВАСИЛ ЛЕВСКИ“, ГР. РОМАН, ОБЩ. РОМАН, ОБЛ. ВРАЦА
УЛ. „ГЛАВНА“ 1, ТЕЛ/ФАКС: 09123/3855, Е-MAIL: SOULEVSKIROMAN@ABV.BG

УТВЪРЖДАВАМ:
ХРИСТИНА ПЕТКОВА
ДИРЕКТОР СРЕДНО УЧИЛИЩЕ „ВАСИЛ ЛЕВСКИ“
ГР. РОМАН

**ПРОГРАМА
ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА РАННОТО НАПУСКАНЕ НА
УЧИЛИЩЕ
УЧЕБНА 2021/2022 ГОДИНА**

Роман, 2021

Настоящата програма конкретизира заложените политики, мерки и дейности в Стратегията за ограничаване на отпадането от училище и намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система (2016 – 2020г.), съобразно спецификата и конкретните условия в Средно училище "Васил Левски", гр.Роман.

I. ИДЕНТИФИКАЦИЯ НА ПРОБЛЕМА

1. Анализ на състоянието

Отпадането от училище или преждевременното напускане на образователната система е институционален, социален, а също и педагогически проблем, чието преодоляване е обект на целенасочена училищна политика.

През учебната 2020/2021 година в Средно училище "Васил Левски" в дневна форма се обучават **270** - ученици. В училището няма ученици, които попадат в дефинираните по-долу групи:

- **преждевременно напуснали училище** (съгласно Препоръка на Съвета на Европейския съюз от 28 юни 2011г.) – лица между 18 и 24 години, които напускат системата на образование и обучение след завършване на основно или по-ниско образование и които не участват в никаква форма на образование или обучение;
- **отпаднали от училище** – ученици до 18-годишна възраст, отписани от училище преди завършване на последния гимназиален клас, ако същите не са записани в друго училище.

При ежеседмичните проверки на документите за извиняване на отсъствията, както и в резултат на множество разговори с ученици с отсъствия училищният екип констатира, че:

1. Извинените отсъствия са направени по следните причини:

- ▶ здравословни, за които са представени съответните медицински документи;
- ▶ семейни, удостоверени със заявление от родител/настойник;
- ▶ за участие в извънкласни и извънучилищни дейности съгласно годишния план на училището и получени покани за включване в такива мероприятия.

2. Сред основните причини за натрупване на неизвинени отсъствия се открояват, както следва:

- ▶ Нежелание на ученика да учи

По-голямата част от отсъстващите ученици нямат трудности в усвояването на учебния материал, а по-скоро са с ниска мотивация и са под влияние на външни фактори.

- ▶ Липса на родителски контрол

Родителите в повечето случаи са заинтересовани от изхранването на детето си, а не от неговото обучение и резултатите от обучението. Част от учениците са деца на т.н. миграционни родители, които работят в чужбина, а децата им се отглеждат от баби и дядовци или са сами. Не на последно място е и обстоятелството, че ученици от

гимназиален етап са от други населени места, живеят на квартира, което на практика означава, че спрямо тях не се упражнява системен родителски контрол.

- ▶ Наличие на социални фактори

Част от учениците работят, за да си осигуряват средства.

- ▶ Липса на ефективни санкции за родители, чито деца не посещават редовно училище

Училището не разполага с обратна информация колко реално са родителите със спрени помощи за деца, въпреки коректно ежемесечно подаваните справки в Дирекция „Социално подпомагане“.

- ▶ Не съвсем ефективни са предимно административните санкции на ученици

Като тенденция през учебните години се забелязва намаляване на общия брой на извинените и неизвинените отсъствия и на средния брой отсъствия на един ученик, което доказва ефикасността на системните и целенасочени действия и предприети мерки от страна на училището при изпълнението на училищната програма за намаляване на отсъствията от училище. При реализираното обучение от разстояние във връзка с обявеното извънредно положение и впоследствие извънредна обстановка поради разпространението на COVID-19 е постигнато включване на 95 % от учениците.

2. Предприети мерки от училището по превенция и ограничаване на отпадането:

В Средно училище "Васил Левски" се изпълнява програма и се предприемат мерки за задържане в училище и на категория ученици, които поради липса на интерес или ниска мотивация не посещават редовно учебните занятия, имат пропуски в знанията си, допускат неизвинени отсъствия или търсят начини за неправомерно извиняване на отсъствията си. При тези ученици се наблюдават негативни прояви по отношение на дисциплината и междуличностното общуване в училище.

Както през първия срок, така и през втория срок обект на специално внимание бяха и учениците, при които се наблюдава липса на родителски контрол, немотивирани са и са с нисък социален и образователен статус.

В изпълнение на училищната програма от страна на училището са предприети мерки, както следва:

2.1. Административни мерки и работа с институциите за превенция на отпадането:

Отразяване на движението на учениците, проследяване на преместването, писма от/до приемащите училища и общини по местата на преместване на учениците.

- ▶ Търсене на съдействие от кмета на Община Роман за установяване на контакт с родителите по местоживееене и обсъждане на мерки и действия за коригиране поведението на ученика.

- ▶ Контрол на редовността на воденето и отчитането на отсъствията на учениците от учители и класни ръководители, коректно отразяване на отсъствията на учениците в училищната документация – 2 проверки.

2.2. Работа с учениците

- ▶ Изготвяне на индивидуална оценка на учениците в риск от отпадане и своевременно вписване в училищния регистър на застрашените от отпадане ученици.

- ▶ Предприемане на индивидуални мерки и дейности за превенция на ученици в риск на ниво училище и община.

- ▶ Включване в дейности на училищния ученически съвет и създаване на подкрепяща среда – организиране на ученически пространства, мини читални и места за отдих, гледане и обсъждане на филми с учебно-възпитателна цел, провеждане на занятия по метода „връстници обучават връстници“ и др.

- ▶ Паралелкови дейности и изяви за превенция на отпадане и работа с деца в риск съгласно плановете на класните ръководители.

- ▶ Индивидуална и допълнителна работа с учениците с отсъствия – консултации, беседи, възлагане на персонални задачи, стимулиране на положителни постъпки и изяви.

► Включване на учениците в риск от отпадане в извънкласни и извънучилищни дейности – участие в училищни празници, организиране на спортни празници и състезания, екскурзии и др.;

► Установяване на диалог училище – институции, имащи отношение към проблема и провеждане на съвместни инициативи с МКБППМН – Роман и инспектора от ДПС-МВР.

2.3. Работа с родителите

► Запознаване на родителите с нормативните актове и училищни документи (ЗПУО, ПДУ, мерки и др.), засягащи техните задължения и отговорности, както и с дейностите по превенция на ранното напускане на училище.

► Прилагането на нови подходи в работата с родителите – алтернативни родителски срещи, активно включване в общи дейности, родителите-партньори на училището.

► Индивидуална работа с родители на застрашени от отпадане деца, в т.ч. физическо посещение на адрес в семействата и работа „на терен“ в общността по местоживееене; присъствие на родител в училище до решаването на възникнал проблем и др.

2.4. Работа с педагогически специалисти и непедагогически персонал

► Изгответи училищни документи, насочени към подобряване на организационно-административната култура на длъжностните лица (Инструкция за организиране дейността на класните ръководители в часовете за консултиране на родители и ученици и водене на училищната документация, Инструкция за водене на дневник на паралелка V – XII клас, образци на писма до родители и институции, система за формално общуване с родители, Механизъм за контрол на редовното и точното отразяване на отсъствията на учениците в училищната документация и др.).

В резултат на изпълнението на програмата за учебната 2020/2021 година може да се направят следните изводи:

► Прилаганите мерки са оказали очакваното възпитателно въздействие и броят на допуснатите отсъствия, както и учениците, носители на отсъствия е значително по-малък в сравнение с предходните години.

► Повишила се е организационно-административната култура на учителите и класните ръководители по отношение на регистрирането и отчитането на отсъствията на учениците.

II. ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

1. Ограничаване отпадането от училище и намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система чрез провеждане на целенасочена и ефективна училищна политика и координирани действия и мерки.

2. Осигуряване на институционална подкрепяща среда спрямо ученици в риск от отпадане чрез създаване на положителни нагласи към образователния процес, изграждане на мотивация за посещение на училище и участие в живота на училищната общност.

Изграждане на позитивна училищна среда чрез установяване на устойчив образователен диалог между училищната институция и семейната среда, споделяне на отговорностите и обединяване на усилията за постигане на качествено обучение, възпитание в споделени ценности и пълноценна социализация.

III. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

1. Недопускане на ученици, отпаднали от училище или преждевременно напуснали образователната система.

2. Създадени условия и повишена мотивация за посещение на училище.

3. Подобряване на учебните резултати и осигуряване на своевременна и адекватна образователна подкрепа за развитието на учениците, включително на ученици от уязвимите групи.

IV. ИНДИКАТОРИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ

1. Намаляване на отсъствията по уважителни и неуважителни причини с 10 % в сравнение с предходната учебна година:
  - ▶ брой отсъствия в края на срока/учебната година;
  - ▶ брой санкционирани ученици за отсъствия;
  - ▶ брой ученици с 5 и повече неизвинени отсъствия;
  - ▶ брой ученици, положили изпити за определяне на срочна и/или годишна оценка по учебни предмети поради допуснати отсъствия
2. Подобряване на учебните постижения на застрашените ученици.
3. Брой ученици в риск от отпадане, включени в училищни дейности.
4. Брой родители, на които е оказана институционална подкрепа.

V. ФИНАНСИРАНЕ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМАТА

1. От бюджета на училището.
2. Целеви средства за осигуряване на:
  - ▶ учебници на учениците от V – VII клас;
  - ▶ бесплатен транспорт за пътуващите ученици до завършване на средно образование;
  - ▶ стипендии – ученици след завършване на основно образование
3. От НП на МОН.
4. Проекти.

VI. МЕРКИ И ПОЛИТИКИ ЗА ПРЕВЕНЦИЯ И ПОДКРЕПА НА УЧЕНИЦИТЕ. ОСИГУРЯВАНЕ НА ПОЗИТИВНА ОБРАЗОВАТЕЛНА СРЕДА

1. ПРЕВЕНЦИЯ И ПОДКРЕПА НА УЧЕНИЦИТЕ. ОСИГУРЯВАНЕ НА ПОЗИТИВНА ОБРАЗОВАТЕЛНА СРЕДА

Действия за реализиране на мерките и политиките	Изпълнител/и	Срок
1.1. Изготвяне на анализ и оценка на досегашната училищна програма за превенция на отпадането и намаляване на отсъствията от училище.	Заместник директор УД	Ежемесечно
1.2. Приемане на политики и мерки за превенция на отпадането от Училище в съответствие с Областната стратегия за ограничаване на отпадането от училище и намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система в област Враца.	Училищни комисии УС	м. 10. 2021г.
1.3. Сформиране на училищни екипи за подкрепа на личностното развитие на ученици в риск съгласно разпоредбите на ЗПУО и Наредбата за приобщаващото образование.	МО, ЗДУД	м.09-11.2021, м.02. и м.04. 2022г.
1.4. Прилагане на нови подходи в работата с родителите: - участие в дейността на обществения съвет; - алтернативни родителски срещи; - съвместни дейности – по паралелки; - индивидуална работа с родители на застрашени от	УКЕПЛР, УКПЗУ и кл. р-ли	през цялата учебна година

<p>отпадане деца.</p> <p>1.5. Включване в плана на класните ръководители на дейности за превенция на отпадане и работа с ученици в риск и техните родители.</p> <p>1.6. Включване на учениците в риск от отпадане в специфични училищни дейности:</p> <ul style="list-style-type: none"> - за изява на творческия им потенциал – училищни празници, състезания, конкурси и др.; - инициативи, насочени към гражданско, екологично, патриотично възпитание; - свободен достъп до училищна спортна база; - за кариерно ориентиране и консултиране; - за превенция на рисковете и здравословни житейски избори. <p>1.7. Създаване на подкрепяща среда за учениците със специални образователни потребности (СОП) и условия за приобщаващо образование за ученици в риск от отпадане:</p> <ul style="list-style-type: none"> - изготвяне на индивидуални учебни програми и планове за подкрепа за личностното развитие на учениците в риск и с ниска мотивация; - консултиране и допълнителна работа; - целенасочена подготовка за НВО и ДЗИ; - недопускане на прояви на агресия и тормоз. <p>1.8. Повишаване обхвата на учениците, включени в ЦОУД и осигуряване на условия за ефективното ѝ провеждане.</p> <p>1.9. Действия на ученическия парламент и ученическите класни съвети в подкрепа на ученици в риск от отпадане вкл. и по подхода „Връстници обучават връстници“.</p>	<p>Класни ръководители</p> <p>УКЕПЛР, УКПЗУ, кл. р- ли и Образователен медиатор</p> <p>Учители, ресурсни учители</p> <p>Ръководители на группи, учители</p> <p>Класни ръководители, учител в група Координатор и ръководство на ученическия парламент</p>	<p>м.09.2021г.</p> <p>м.09- 06.2022г.</p> <p>през цялата учебна година</p> <p>през цялата учебна година</p> <p>през цялата учебна година</p>
--	---	--

2. ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ДЕЙНОСТИ

Действия за реализиране на мерките и политиките	Изпълнител/и	Срок
<p>2.1. Повишаване на уменията на педагогическите специалисти за:</p> <ul style="list-style-type: none"> - работа с ученици с различни обучителни затруднения; - работа с дигитални ресурси; - успешно взаимодействие между училището и семейството. 	Главен учител	09.- 06.2021 г.
<p>2.2. Осигуряване на безплатен транспорт на всички пътуващи ученици до завършване на средно образование.</p>	ЗДАСД	през цялата учебна година
<p>2.3. Изплащане на стипендии при условията и по реда на ПМС № 328/21.12.2017 г. за условията за получаване на стипендии от учениците след завършено основно образование.</p>	ЗДАСД	през цялата учебна година
2.5. Ежемесечно подаване на информация в ИСРМ за	Класни	Ежемесечно

<p>ученици с 5 и повече неизвинени отсъствия.</p> <p>2.6. Ежемесечно подаване на информация за отсъствията на учениците чрез информационната система на МОН – модул „Отсъствия“.</p> <p>2.7. Участие в дейността на екип/и за обхват във връзка с осигуряване редовното посещение на учебни занятия от страна на децата и учениците, подлежащи на задължително предучилищно и училищно образование</p> <p>2.8. Съвместни дейности с Обществения съвет:</p> <ul style="list-style-type: none"> - провеждане на родителски срещи за запознаване със законовите разпоредби, права, задължения и отговорности на всяка от страните по изпълнение на държавната политика за ограничаване на отпадането от училище и намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система. <p>2.9. Контрол по спазване на задълженията на учителите по регистриране на отсъствията на учениците, посещаемостта на учебните часове и извънучебните дейности.</p> <p>2.10. Контрол по спазване на задълженията на класните ръководители за оформяне и отчитане на отсъствията на учениците.</p> <p>2.12. Извършване на своевременна оценка на риска от отпадане и адекватна реакция спрямо ученици, застрашени от отпадане.</p> <p>2.13. Уведомяване на институциите (Община, МКБПМН, Дирекция „Социално подпомагане“) за прилагане на законови лостове по отношение на родителите, които не осигуряват присъствието на децата си в училище.</p> <p>2.14. Работа с родителите, които не осигуряват присъствието на децата си в училище:</p> <ul style="list-style-type: none"> - информиране и консултиране на родителите по изпълнение на задълженията за осигуряване присъствието на децата им в училище, отговорности и превенция; - сключване на споразумение между училището и родителите, в което се фиксираят ангажментите на страните по превенция на отпадането. 	<p>ръководители, Определено дължностно лице за работка ИСРМ Директор</p> <p>ЗДАСД</p> <p>Директор, Обществен Съвет</p> <p>Директор</p> <p>Директор</p> <p>Класни ръководители</p> <p>Класни ръководители</p> <p>Класни ръководители</p>	<p>в</p> <p>Ежемесечно</p> <p>Ежемесечно</p> <p>През цялата учебна година</p> <p>През цялата учебна година</p> <p>През цялата учебна година</p> <p>Ежемесечно</p> <p>Ежемесечно</p> <p>През цялата учебна година</p>
---	---	--